

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta:	Hanuš Krejčí
Téma práce:	Daň z nemovitých věcí de lege ferenda
Rozsah práce:	266 348 znaků (podle prohlášení)
Datum odevzdání práce:	28. června 2019

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant si jako téma své diplomové práce zvolil problematiku z oblasti daňového práva, a to téma týkající se daně z nemovitých věcí. Téma daně z nemovitých věcí se nemusí jevit na první pohled jako aktuální, ale jde o téma v rámci daňového práva významné, kterému je nutné věnovat náležitou pozornost, neboť daň z nemovitých věcí je součástí daňové soustavy a její právní úprava by měla být modernizována. Diplomová práce na téma „Daň z nemovitých věcí de lege ferenda“ proto může být s ohledem na uvedené podnětná a přínosná.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma daně z nemovitých věcí je tématem, které se v diplomových pracích objevuje poměrně často a rovněž se mu věnují odborníci z řad právníků a ekonomů. Nicméně tato skutečnost neznamená, že není možné téma zpracovat inovativním způsobem. Domnívám se, že dané téma je poměrně náročné na znalosti, neboť diplomant musí mít pro jeho úspěšné zvládnutí znalosti nejenom z finančního, resp. daňového, práva, ale i ústavního práva, správního práva a soukromého práva. Vstupních údajů pro zpracování diplomové práce mohl mít diplomant relativní dostatek, a to zejména odborné publikace, relevantní právní předpisy a internetové zdroje. Zpracovat téma je možné kvalitativní metodou a použít zvláště analytickou, deduktivní, příp. komparativní, metodu přístupu.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomová práce se z formálního hlediska skládá z titulní strany, prohlášení, poděkování, obsahu, úvodu, čtyř částí, závěru, dvou příloh a seznamu použitých zdrojů. Na konec práce je zařazen název práce, abstrakt a klíčová slova, a to v českém jazyce a anglickém jazyce.

Po úvodu, ve kterém diplomant uvádí motivy a hypotézy, cíl diplomové práce („*předběžně prověřit výhodnost a uskutečnitelnost nové koncepce daně z nemovitých věcí ... a posoudit možnost využití nepochybného potenciálu majetkových daní k rozsáhlejší hospodářské a sociální reformě*“), popisuje strukturu diplomové práce a uvádí použité metody a zdroje, následuje část pojednávající obecně o významu zdanění nemovitých věcí v České republice a v zahraničí. Druhá část diplomové práce je věnována současné právní úpravě daně z nemovitých věcí. Předmětem třetí části diplomové práce jsou možné reformní návrhy a jejich dopad na právní úpravu daně z nemovitých věcí. Ve čtvrté části diplomové práce pak diplomant navrhuje novou právní úpravu daně z nemovitých věcí. V závěru diplomové práce je uvedeno stručné shrnutí závěrů, ke kterým diplomant v práci dospěl.

4. Vyjádření k práci

V **první části** diplomové práce, která je velmi stručná, diplomant obecně pojednává o zdanění nemovitých věcí a potvrzuje hypotézu, že zdanění nemovitých věcí je v České republice extrémně nízké. K této části nemám zásadních výhrad.

Druhá část diplomové práce se věnuje aktuální právní úpravě daně z nemovitých věcí. Nejprve diplomant stručně tuto právní úpravu popisuje a poté se zaměřuje na projevy její aplikace v praxi. V této poslední pasáži části diplomant velmi dobře využívá statistická data a uvádí konkrétní příklady výpočtu výše daně z nemovitých věcí a na základě toho činí relevantní závěry. Tento přístup není v diplomových pracích obvyklý a je třeba ho ocenit.

Předmětem **třetí části** diplomové práce jsou možné reformní návrhy a jejich dopady na společnost, a to vždy ve vztahu k právní úpravě daně z nemovitých věcí. V této části diplomové práce diplomant prokázal obrovský přehled znalostí a ekonomických souvislostí.

V první kapitole třetí části zasazuje možnou reformu daně z nemovitých věcí do širšího celku celé daňové reformy. Návrhy diplomanta jsou podloženy daty a výpočty a nejde tak o pouhé návrhy činěné bez znalosti jejich reálných dopadů. Cílem diplomanta je totiž navrhnout skutečnou reformu zdaňování nemovitých věcí, nikoliv pouze „kosmetické změny“ stávající právní úpravy. Proto diplomant zmiňuje možné zrušení daně ze staveb, změnu rozpočtového určení daně z nemovitých věcí, zrušení daně z nabytí nemovitých věcí, snížení zdanění práce a další zásadní změny právní úpravy nejen daně z nemovitých věcí, ale i ostatních daní. Některé návrhy však diplomant s ohledem na omezený rozsah diplomové práce nemohl dále rozpracovat.

Druhá kapitola třetí části je pak zaměřena na jednotlivé alternativní návrhy legislativní úpravy daně z nemovitých věcí, a to v kontextu hlavních cílů reformy, které diplomant trefně shrnuje na str. 49 diplomové práce. Diplomant zcela správně dochází k závěru, že není možná pouze novelizace stávajícího zákona o dani z nemovitých věcí. Dále se věnuje možnému přechodu na cenové mapy daňových základů, využití historických cen nemovitých věcí a možnému nepřímému zdanění nemovitého majetku.

Těžiště třetí části diplomové práce je v její třetí kapitole, v níž diplomant vyhodnocuje jednotlivé alternativy a hledá optimální řešení nové právní úpravy. Prvním zásadním závěrem diplomanta je nutnost přechodu na hodnotový systém daně z nemovitých věcí s tím, že předmětem daně budou pouze pozemky na straně jedné a byty a nebytové prostory na straně druhé (bez ohledu na to, zda jsou jednotkami nebo ne). Konečně se diplomant zamýšlí nad nastavením výše sazeb daně a modeluje náběhové přechodné období nové právní úpravy. V těchto případech diplomant pouze uvádí určité hrubé výpočty, v praxi by nastavení daňových sazeb a přechodného období muselo být podloženo mnohem hlubší analýzou. Toto nepovažuji za negativum práce, pouze za konstatování skutečnosti.

Obsahem **čtvrté části** diplomové práce je věcný návrh nové právní úpravy zdanění nemovitých věcí. Diplomant nejprve popisuje konstrukční prvky nově navrhované daně z nemovitých věcí, konkrétně jejích částí, a to daně z pozemků a daně z bytů a nebytových prostorů. Předně je třeba ocenit propracovanost diplomantova návrhu. Co je však podle mého názoru diskutabilní, je navrhované měsíční zdaňovací období daně z nemovitých věcí. Tento návrh by mohl znamenat neúnosné zvýšení administrativní zátěže pro správce daně (která by mohla být eliminována pouze plnou elektronizací správy) i pro poplatníky daně. Například při zjištění chyby, která se stala před dvěma lety, by bylo nutné vydat 24 platebních výměrů na jednotlivá zdaňovací období. Je také otázkou, zda měsíční frekvence placení daně by byla přijata všemi poplatníky kladně.

Velmi kladně hodnotím kapitolu pojednávající o předpokládaných projevech nové právní úpravy v praxi, kde diplomant uvádí příklady dopadů nové právní úpravy na jednotlivé poplatníky a demonstruje na nich naplnění cílů nové právní úpravy. Diplomant dále uvádí možná rizika. Předně konstatuje, že je třeba mít pro představenou reformu politickou podporu. Tuto skutečnost rovněž považuji za klíčovou, protože bez podstatné politické podpory není možné reformu uskutečnit, navíc je nutné si uvědomit, že s ohledem legisvakanční lhůtu a na rozfázování reformy na 8 let, je potřeba dlouhodobá a stabilní politická podpora. Rovněž úprava základních registrů nemusí být snadná, čehož si je diplomant vědom. Doplnil bych ještě riziko nesprávného nebo nefungujícího přenosu údajů mezi základními registry a informačním systémem správce daně. Za velmi kvalitní pak považuji pasáž týkající se ústavněprávních aspektů navrhované právní úpravy.

Celkově k diplomové práci je možné uvést, že z diplomové práce je zřejmé, že diplomant přistoupil k danému tématu inovativním a netradičním způsobem. Je patrné, že diplomant má široké znalosti daní a daňové soustavy, které využil při psaní diplomové práce. Může být namítáno, že diplomantův návrh *de lege ferenda* není detailně zpracovaný, nicméně s ohledem na skutečnost, že jde o diplomovou práci, považuji diplomantem představené věcné řešení za velmi kvalitně zpracované, promyšlené a dostatečné. Domnívám se totiž, že diplomant vytvořil vynikající a vysoce nadprůměrnou diplomovou práci.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Z hlediska cíle vytyčeného diplomantem se domnívám, že práce tento cíl zcela naplnila. Diplomant vytvořil věcné řešení nové právní úpravy daně z nemovitých věcí.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Je patrné, že diplomant přistoupil k danému tématu samostatným a tvůrčím způsobem. Je velmi pravděpodobné, že diplomová práce je původním tvůrčím dílem diplomanta, což ostatně vyplývá z jeho prohlášení. Práce byla zhodnocena systémem Theses.cz s tím, že bylo nalezeno 543 podobných dokumentů. Shoda je však vždy menší než 5 %. S ohledem na rozsah protokolu o kontrole (17 576 stran) jsem provedl jeho namátkovou kontrolu. Shoda byla vždy zcela marginální, a to zejména v názvech a textech právních předpisů. Práce podle mého názoru není z tohoto důvodu plagiátem.
Logická stavba práce	Diplomová práce je z hlediska systematického vhodně členěna. Struktura osnovy je logická a přehledná.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomant používal odbornou tuzemskou i zahraniční literaturu, právní předpisy, judikaturu a internetové a ostatní zdroje. Používání citací odpovídá normě, ovšem u internetových odkazů chybí datum, kdy byl zdroj citován.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy považuji za zcela dostatečnou.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako standardní a velmi dobrou. Práce je vhodně doplněna řadou tabulek a grafů. Diplomová práce by neměla obsahovat dlouhé citované pasáže (např. str. 10-13 diplomové práce).
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska chyb v psaní je diplomová práce na velmi dobré úrovni. Chyby v psaní se vyskytují minimálně (např. str. 89 „dva z krajní přístupy“). Stylistická úroveň je uspokojivá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě by diplomant měl zodpovědět tyto otázky:

- Má mít nová daň z nemovitých věcí zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc, a pokud ano, jak by diplomant eliminoval nežádoucí následky popsané výše?
- Nebyla by nová právní úprava daně z nemovitých věcí příliš rigidní a nepružná v důsledku nepoužití podzákonných právních předpisů?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji diplomovou práci k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Diplomovou práci hodnotím jako výbornou.

V Hersonissosu dne 22. července 2019

doc. JUDr. Radim Boháč, Ph.D.
oponent diplomové práce